

BENE ZOLTÁN

Mélyérzés

A telefon sötét képernyőjén tükröződött az arca negyede. Egészen elviselhető negyed, gondolta Boldizsár. Sőt, végeredményben meglehetősen pofás kis negyed, fokozta tovább önironikusan. Az egész pofához képest kiváltképpen pofás, tette végül hozzá bölcsen, nehogy elszaladjon vele – még ha ironikusan nyerítve is – a ló. Amennyiben viszont meg kellett volna fogalmaznia, mi tetszik abban az arcnegyedben (mert – önirónia ide vagy oda – tagadhatatlanul tett szert valami), képtelen lett volna rá.

– Nem tudom, mi tetszett benned – biggyesztette le az ajkát Zina, és a férfit nem is azért fojtogatta a sírás, amit mondott, hanem a szívébe markoló közömbösség miatt, amivel mondta. Mintha egy mélyütést vitt volna be neki a nő.

– Én tudom, mi tetszik benned – válaszolta, s akár elégedett is lehetett volna a hangjával, elvégre szépen zengett, és még csak meg sem bicsaklott. Mégsem volt elégedett, mert az enyhe remegés jól mutatta, mennyire szájalmasnak és kiszolgáltatottnak érzi magát.

– Sorolhatnám napokig – dünnyögte még az orra alatt.

Zina úgy tett, mintha nem hallotta volna, Boldizsár pedig nem tudott szabadulni attól, hogy este majd meg fogja hallgatni néhányszor a *Bikini A férfi megy, a nő marad* című dalát, és abban reménykedik közben, hogy számára is csak az első éjszaka lesz nehéz.

De amint azzal előre tisztában volt, nem csak az első éjszaka lett az. Az ital viszont, ahogyan a dalban, sosem bizonyult elégnek. Habár neki nem amiatt, amire a *Bikini* szövegírója gondolt. Nem azért volt kevés az ital, mert nem bírt vele betelni, hanem azért, mert kerülte. Nem értette pontosan, miért, mégis.

– Szerintem hülye vagy – szögezte le az egyik régi barátja. – Itallal könnyebb.

– Szerintem jól teszed – vélte egy másik barát. – Az ital mindig a probléma, sosem a megoldás.

Ez azért hangzik olyan bosszantó, bántó közhelynek, ingatta a fejét Boldizsár, mert végső soron igaz. A közhelyek többnyire igazak.

Egy másik közhely ezzel szemben hamisnak bizonyult.

– Az idő majd megold mindent – vigasztalta az öccse.

Nem, nem oldott meg semmit. És ezen Boldizsár maga csodálkozott a legjobban.

Akkor is csodálkozott éppen, amikor kiszállt az autóból a város szélén, és becsöngetett a címre, amelyhez a GPS vezette. Igaz, nem azon csodálkozott, hogy éppen az a közhely nem igaz, amelyik a legnagyobb hasznára lehetne, hanem azon, milyen rossz állapotban van az épület, ahol Doki lakik. Az orvosokat gazdagnak képzelte. A nagymenő orvosokat kivált. Lám, megint egy közhely, somolygott magában keserűen.

– Kit keres? – a nő kócos volt, horgolt blúzt és kinyúlt mackónadrágot viselt.

Boldizsár megmondta, kit. A nő kiélt arca fintorba rándult.

- Ha megtalálja, szóljon nekem is! – és már be is vágta a kaput.
- Na bazmeg – dűnyögte Boldizsár. Visszaült az autóba, indított. Beütötte az öccse számát a mobiljába. Az ötödik kicsengés után beszélhetett.
- Biztosan jó címet mondtál?
- Igen, miért?
- Ez egy lepukkant ház, benne egy lepukkant nő, Doki nincs itt.
- Nekem ez a cím van meg.
- Hát ez biztosan nem jó – szögezte le Boldizsár. A másik nem felett. – Nincs ötleted?
- Nincs. Azt hiszem, kifogytam az ötletekből.
- Oké, azért kösz – mondta Boldizsár, és bontotta a vonalat. Mindig is ilyen volt a testvére: segítőkész. Csak ritkán volt köszönet a segítségében.
- Dokit még az egyetemi évekből ismerte. Gyakran italoztak együtt. Később elkeveredtek egymástól, évekig, talán évtizedig nem is hallott róla, míg pár éve a világhálót beszövő algoritmusok egyike a szeme elé nem dobott egy interjút, amelyben Doki hosszan beszél az eredményeiről, amelyeket a sclerosis multiplex gyógyítása terén ért el.
- Akkor meg tudja gyógyítani? – kérdezte a testvére Boldizsárt.
- Nem, nem tudja meggyógyítani, de elviselhetőbbé teszi.
- Az is valami – biggyesztette le az ajkát a fivére.
- Gondolom, nem is kevés – tódított Boldizsár.
- Pár nappal azt követően, hogy elolvasta az interjút, összetalálkozott Dokival. Nem sokkal azután történt, hogy Zina elhagyta, céltalanul róttá az utcákat, betért minden kocsmába, mindenütt ivott egy kávét meg egy kólát, néhol gyömbéért. A sokadik kricsmiben botlott Dokiba.
- Én még ma sem vetem meg a szeszt – mosolygott rá egy órával és három krimóval később.
- Látom – mondta Boldizsár, majd rövid hezitálás után megkérdezte: – Nincs belőle baj amúgy?
- Mire gondolsz?
- Munka, magánélet...
- Ne vedd nagyképszerűségnek, de túl jó nevem van a szakmában ahhoz, hogy egy kis szeszszag miatt csesztessenek... Magánéletem meg gyakorlatilag nincs.
- Se gyerek, se család...?
- Nincs. Neked?
- Volt egy gyerekem, de nem született meg.
- Tehát nem volt.
- Ha te mondd.
- Szentimentális fasz vagy – nevetett Doki. – Még mindig.
- Na ja. Szentimentális... Az ötödik hónapban halt meg. Az anyja hasában. Doki széttárta a kezét.
- Ne haragudj, nem akartalak bántani, de sírni sem akarok veled.
- Világos.
- Régen történt?
- Tizenöt éve.
- Ezért hagyott el a nő?
- Nem, az a nő nem ezért hagyott el – sóhajtott Boldizsár –, azzal a nővel sosem voltam együtt. Két-három éjszakától eltekintve.
- No, mégsem vagy menthetetlenül szentimentális.

– Na ja, mégsem...

Doki belekortyolt a hosszúlépésébe. Kért még egyszer négycentnyi Unicumot.

– Neked sose volt családod? – kérdezte Boldizsár.

– Nem.

– Nem akartál, gondolom.

– És jól. Van egy muff, akinél előfordulok... Néha lakom is nála, amikor meg-
unom a lakásomat. Ennyi.

Doki fölhajtotta az elé koppintott töménytet, majd a szesztől rekedt hangon
megkérdezte:

– És az a nő, aki miatt most ki vagy borulva?

– Tíz évig éltünk együtt.

– És miért hagyott el?

– Mert szentimentális vagyok – Boldizsár elégedetten vette tudomásul,
hogy fölédelt benne az önirónia. – Például. – Menten el is bizonytalanodott. –
Talán.

– Ne haragudj, de akkor meg is értem – vigyorgott Doki. – Csak az azt meg-
előző tíz évet nem...

– Nem tudom... Azt mondta, azt se tudja, mi tetszett bennem.

– Van ilyen. Az emberek állhatatlanok. A nők is, a férfiak is. Utóbbiak még
hülyék is ráadásul.

– Az öcsém...

– Emlékszem rá – vágott közbe Doki. – Sose kedveltem.

– Az öcsém azóta látta egy faszival.

– Szóval klasszikus sztori.

– Az – Boldizsár utolsó ujjpercei elfehéredtek, ahogy a kétdecis kólásüve-
get szorította. – Az, bassza meg, az.

Még órákig beszélgettek, bár nem sok értelmes téma merült föl. Boldizsár
másnap bejelölte Dokit az egyetlen közösségi oldalon, amelyen rendelkezett
profilal, a másik pár hét múlva visszajelölte. Néha váltottak üzenetet. Egyszer
például „Bejelölt az öcséd. Nem örülök, de visszajelöltem.” „Örvendezem” – vá-
laszolt Boldizsár. Kicsit később pedig: „Berúgtam az öcséddel a hétvégén. Nem
is rossz arc.” „Örvendezem” – válaszolt Boldizsár.

Kavarogtak benne az emlékek, miközben a telefon sötét képernyőjén tük-
röződött az arca negyede. Egészen elviselhető negyed, gondolta. A lámpa zöld-
re váltott. Nincs mit tenni, be kell menni a klinikára. Ott majd eligazítják. El
akarta kerülni, hogy a munkahelyén keresse föl a régi barátját, bár végső so-
ron munkaügyben keresi.

– Eh, bassza meg – dörmögte. Rákanyarodott a Nagykörútra.

Két nap múlva, a klinikához közeli kávézóban találkoztak. Doki arca és inge
egyaránt gyűrött volt. Boldizsár úgy érezte, valódi érdeklődéssel tekint rá.

– Mikori a diagnózis? – kérdezte Doki, miután figyelmesen, együtt érző arc-
cal végighallgatta.

Boldizsár minden kérdésére válaszolt, ahogy tudott, és megmutatta a lele-
teket, amelyeket magával hozott.

– Rendben – zárta le a beszélgetést Doki. – Írjon egy beutalót a házi orvos.
Írd meg a nevét és az elérhetőségét üzenetben, megbeszélésem velem előre. Segí-
tek. Amennyire tőlem telik. És amennyire ezen a kurva betegségen lehet.

– Köszönöm, igazán... – hálálkodott Boldizsár. Már a nyelve hegyén volt, hogy érdeklődjön a lepukkant épület és a benne lakó éltes nő után, de alighogy kinyitotta a száját, Doki beléfojtotta a szót.

– Ne legyél még szentimentálisabb, mint amilyen vagy! – Végigszántott ritkuló haján. – Az egész eset önmagában egy túl érzelgős übergiccs... Amellett, hogy tragédia, persze.

Boldizsár nem szólt, csak megszorította a felé nyújtott kezét. Doki nem eresztette.

– Tudod, hogy mit vállalsz? – kérdezte.

– Igen.

– Az ilyen későn jelentkező és máris ennyire gyors lefolyású esetek...

– Szarok?

– A sclerosis multiplex mindig szar! De ez az eset, az alapján, amit mondtál, s amit a dokumentumokban láttam, minimum primer progresszív, esély sincs remisszióra, vagyis fokozatos állapotromlás várható... Szóval, készen állsz arra, hogy vélhetően inkább előbb, mint utóbb jön a tolószék, az emelgetés? És ez akár évtizedekig húzódhat! S idővel a pelenkázás is elérkezhet!

Boldizsár bólogatott.

– Rendben – Doki elengedte a kezét.

Boldizsár gombócot érzett a torkában. Csak intett búcsúzásképpen, nem beszélt.

– Nem tudom eldönteni, hogy szentimentális marha vagy, vagy egy szent – dűnnyögte Doki kifelé menet.

Boldizsár visszaült a kávéházi asztalhoz, rendelt egy szelet Sacher-tortát. Zinával minden évben ettek a Sachernél sacher. Bécsben. Egy évtizeden keresztül minden ősszel. Miközben nagy nehezen nyelte az édességet, arra gondolt, elviszi még egyszer oda. Amíg még viszonylag egyszerűen megteheti. Még a tolószék előtt. Az emelgetés előtt. A jövő héten. A vizsgálat után.

Leküzdötte az utolsó falatot, fizetett, indult haza. Zina várja. Elmondja neki, hogy az ismerős specialista vállalja. És hazudni fog. Azt hazudja, a specialista szerint nincs veszve minden. Majd megkéri Dokit, hogy eleinte ne legyen őszinte. Hátha megteszi a kedvéért. Legalább a Sacherig ne, utána... De csak megteszi ezt neki... Eh, hessegette el a kételyeket, az egész fajunk a hazugságra és az önáltatásra van berendezkedve, miért ne működne éppen most?

A lakásom a harmadik emeleten van – el kell majd cserélni, gondolta lépcsőmászás közben. A másodikon megtorpant. „Nem tudom eldönteni, hogy szentimentális marha vagy, vagy egy szent.” Ezt mondta, valóban ezt mondta Doki?

– Te hülye vagy, bratyó – szögezte le a fivére, amikor elárulta, milyen döntésre jutott. – Az a nő úgy hagyott ott, mint egy darab szart.

– Senkije és semmije nincs, nem érted? Lakása sem. Az albérletét menten fölmondták volna, amint megtudják, mi a helyzet, nem akartam, hogy ez is... – védekezett Boldizsár. – Ez egy olyan betegség, ami idővel oda vezet, hogy másokra lesz utalva...

– Na és? – vont a vállát az öccse.

– Ha senkije nincs, akkor ezek a mások egy intézetet jelentenek.

– Miért nem gondolja az a fickó, aki miatt elhagyott?

– Az már nincs velem...

– Ja, mert azóta lettek újabbak... Pedig egy éve sincs, hogy dobott téged.

Boldizsár lesunyta a fejét. Valóban. Ő háromról tud. Zina élvezte az életet. Egészen a közelmúltig.

– Ez egy ijesztő betegség – makogta, inkább magának, mint a fivérének. Aztán sokáig hallgattak.

– Nem vállalták föl, ennyi – nyögte nagy sokára Boldizsár.

– De te igen, baszki? – csattant föl a testvére. – Normális vagy?

– Nem tudom eldönteni, hogy szentimentális marha vagy, vagy egy szent – dűnnyögte Doki kifelé menet.

– Egyik sem, bazmeg!

Már kimondta, amikor észrevette, hogy az egyik szomszéd jön lefelé a lépcsőn. Nem kért elnézést. Csak biccentett. Megy haza. Zina várja. Elmondja, mit intézett, megszervezi a Sachert, aztán jöhet a lakáscsere. Csak ne lenne ez a – bár halvány, de kétségtelenül – kellemes érzés valahol mélyen, gondolta, miközben a kulccsal matatott a zárban. Mélyézés. Nem mély érzés, az egészen más. Ez mélyézés. Olyasmi, mint a mélyütés. Vagyis nem olyan, mégis hasonló. Mindenesetre annak érzi. Kicsit émelyeg is miatta.

– Legalább tudom, hogy egészen biztosan nem szentimentális és nem is szent... Valami más.